

Bezpečnost v informačních technologiích

DES

(Semestrální práce)

Zadání

Implementujte šifru DES v programovacím jazyce C++.

Analýza

Algoritmus DES je obecně známý a jeho implementaci lze najít ve většině programovacích jazyků. Většina jeho implementací je ovšem změť příkazů nahuštěných do jedné funkce se spoustou magických čísel a bitových operací.

Návrh řešení

Pro řešení využiji moderní C++14. Mým cílem bude udělat jednoduchý a dobře čitelný (pro člověka znalého program bez využití magických čísel (s výjimkou transmutačních maticí). Program vytvořím podle veřejně známého postupu krok po kroku.

Popis řešení

Místo pracování s 64 bitovými integery, které využívají takřka všechny řešení jsem se rozhodl využít bitsety. Bitset je ADT která reprezentuje pole bitů určité velikosti, má přetížené bitové operace a možnost nastavovat jednotlivé bity pole pomocí funkce **set()**. Jelikož bitsety potřebují při vytvoření definovanou velikost a DES pracuje s různě velkými bloky, bylo potřeba po pěkný krátký kód využít templaty. Konkrétně templáty velikost, ty umožňují zároveň pracovat s danou velikostí tedy například tato funkce:

```
template<size_t T>
std::tuple<size_t, size_t> constexpr divide(std::bitset<T> const&
orig)
{
    std::bitset<T> divider(uint64(-1) >> T / 2);
    size_t rightKey = (orig & divider).to_ullong();
    size_t leftKey = ((orig >> (T / 2)) & divider).to_ullong();
    return { leftKey, rightKey };
}
```

vezme vstupní argument bitset velikosti T. Vytvoří si nový dočasný bitset velikosti T plný jedniček a shiftne ho o T/2 do pravá. Máme tedy bitset jehož levá půlka je plná nul a pravá půlka plná jedniček. následně bitovým & získáme pravou stranu a posunem originálního bitsetu a půlku doprava a opět bitovým & si dividerem levou stranu. Ty vrátíme obě touplem. (Přesto že je vrátíme jako size_t tak je přiřazují do bitsetů které se z size_t vytvoří.

Programátorská dokumentace

Program lze nalézt na mém githubu: <https://github.com/Kioshi/DES>

Pro úspěšnou kompilaci je potřeba **CMake** verze 3.8+ a kompilátor podporující minimálně standart C++14.

Windows

Pro kompilaci pod systémem Windows vygenerujte přes **CMake** (GUI) projekt pro **Visual Studio (15+)**, ten následně otevřete a můžete program zkompileovat.

Pro debuggování je ještě potřeba nastavit projekt **DES** jako spouštěný projekt pomocí kontextového menu které se objeví po kliknutí na něj pravým myšítkem.

Linux

Vlezte do složky, kde chcete kompilovat projekt a příkazem „cmake <cesta ke root adresáři zdrojových souborů>” vygenerujte **Makefile**.

Následně příkazem make¹ zkompilejte projekt.

Uživatelská dokumentace

Program DES.exe je konzolová aplikace. Která přijímá dva argumenty – klíč a text k zašifrování.

Použití:

DES.exe <klíč> <text k zašifrování>

Program vypíše zašifrovaný text jako hexadecimální string a následně ho rozšifruje a vypíše zpět v původní podobě.

Velikost klíče by měla být 64bitů, tedy 8 znaků.

Uživatelská dokumentace

---

¹ Aplikace byla vyvíjena pro Windows proto je možné, že bude potřeba do CMaku doplnit atribut pro g++/clang na využití daného c++ standartu.

Závěr

Podařilo se mi úspěšně naimplementovat DES pomocí moderního C++. První implementace podle návodu krok po kroku ovšem vůbec nefungovala. Musel jsem se proto uchýlit k tomu, že jsem šel krok po kroku s jiným funkčním programem a porovnával moje bitsety s cizími a upravoval program aby dával stejné výsledky. Většinou se jednalo pouze o reverzy bitsetů. K tomuto krokování se bitsety vyložene hodí jelikož je možné je přímo vypsát na rozdíl od reprezentace Integerem která je potřeba ručně krok po kroku vypsát bit po bitu.